

Inventariserend veiligheidsbeeld ondermijning op vakantieparken in Midden-Nederland

Aanvullend op het onderzoek dat is uitgevoerd door Bureau Ruimte en Vrije Tijd, heeft het RIEC Midden-Nederland een inventariserend veiligheidsbeeld van ondermijning op vakantieparken opgesteld. Ondermijnende criminaliteit laat zich grotendeels niet meten in cijfers en/of registraties, terwijl signalen van (mogelijke) ondermijning op vakantieparken in Midden-Nederland wel degelijk bestaan. Aan de hand van input van gemeenten is er tijdens het onderzoek meer zicht verkregen op georganiseerde ondermijnende criminaliteit op lokaal niveau, in 22 gemeenten in de provincie Utrecht en één gemeente in de provincie Noord-Holland. Bij het onderzoek zijn 152 vakantieparken (campings, bungalowparken en jachthavens) bekeken. Op deze parken is gekeken naar de mate van recreatief gebruik, in hoeverre illegale bewoning plaatsvindt en zijn signalen van ondermijning onderzocht.

Recreatief gebruik

De uitstraling van een vakantiepark kan een indicatie zijn van ondermijnende gelegenheidsstructuren. Verloedering kan bijvoorbeeld een signaal zijn van permanente bewoning op de vakantieparken. Als vakantieparken minder of niet recreatief worden gebruikt, biedt dit criminelen de kans om in anonimiteit activiteiten uit te voeren op de parken. In dit inventariserende onderzoek is daarom gevraagd naar de uitstraling van de vakantieparken. Hierbij kwam naar voren dat gemeenten weinig parken excellente of juist een slechte uitstraling toekennen; het merendeel van de parken valt in de middenmoot voor wat betreft uitstraling.

Een andere manier om recreatief gebruik inzichtelijk te maken, is door te bekijken in hoeverre er parkbeheer aanwezig is op de parken. Dit is belangrijk, omdat parkbeheerders vaak weten wat er speelt op parken. Door parkbeheerders kan er meer inzicht worden verkregen in de situatie op vakantieparken, maar bovenal biedt het criminelen minder kansen om criminele activiteiten op de parken uit te voeren. Uit dit inventariserende beeld bleek dat op meer dan de helft van de parken parkbeheer aanwezig is.

Illegale bewoning

Illegale bewoning kan een ongezonder leefklimaat op vakantieparken teweeg brengen. Enerzijds omdat het in strijd is met het recreatieve bestemmingsplan van de vakantieparken. Dit kan invloed hebben op de economische levensvatbaarheid van de vakantieparken. Anderzijds omdat recreatiewoningen om verschillende redenen permanent bewoond kunnen worden, bijvoorbeeld omdat bewoners onder de radar willen blijven, wat de kans op ondermijnende activiteiten op vakantieparken vergroot. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat op ongeveer een kwart van de parken op enige manier sprake is van illegale bewoning. Bijvoorbeeld doordat er kwetsbare personen of criminelen woonachtig zijn. Of doordat er mensen door omstandigheden, zoals een scheiding van partner of een huurschuld snel op zoek zijn naar woningen. Een belangrijke bevinding uit het onderzoek is dat voor meer dan de helft van de parken onbekend is of er illegale bewoning plaatsvindt.

Signalen van ondermijning

Voor 16% van de vakantieparken wordt door gemeenten aangegeven dat er signalen van ondermijning bekend zijn, waarbij signalen als drugscriminaliteit, mensenhandel, witwassen en/of fraude worden aangegeven. In de overige gevallen wordt aangegeven dat hiervoor geen signalen bekend zijn of dat het bij de deelnemende gemeenten niet bekend is of er ondermijnende activiteiten plaatsvinden op de parken.

Advies

Eén van de voornaamste conclusies uit het onderzoek is dat er nog weinig zicht is op de problematiek op vakantieparken. Ons advies aan de betrokken gemeenten is daarom om samen met partners meer inzicht te krijgen in de situatie op de vakantieparken. Dit kan bijvoorbeeld door meer controles of projecten op te zetten op de vakantieparken. Voor parken waarop wel signalen worden aangegeven, kan een breed pakket aan maatregelen worden ingezet. Deze maatregelen variëren van het inzetten van juridische instrumenten zoals het Bibob-instrument, tot bestuurlijke maatregelen zoals het opleggen van de last van bestuursdwang of het opnemen van het verplicht gebruiken van een nachtregister in de APV.